СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының көктемгі семестрі
«7М02204-Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредит-тердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
101427 Дін антропологиясы	4	1,7	3,3		5	5

ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ

Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платфомасы
Оффлайн	БП. Жоғары оқу компоненті	Проблемалық, аналиткалық	Пікірталас, сұрақтарға жауап беру, презентация.	Оффлайн-жазбаша
Дәріскер (лер)	Мейрманова Гүлжан Асанқызы т.ғ.к., доцент.			
e-mail:	meirmanovaga@gmail.com			
Телефоны:	8 747 824 0307			
Ассистент (тер)	Мейрманова Гүлжан Асанқызы			
e-mail:	т.ғ.к., доцент.			
Телефоны:	8 747 824 0307			

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ

Пәннің мақсаты - магистранттарға діннің мәнін адам табиғатымен, оның эволюциялық, нәсілдік, этникалық, мәдени ерекшеліктерімен байланысын түсіндіру. Дін антропологиясы - мифтің, салт-дәстүрдің антропологиялық теорияларын, халық діндарлығының жағдайы мен құрылымын, танымдық өкілдіктерді, этнологиялық	**Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)***	**ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)**
	1. Адам және әлеуметтік жүйелер туралы жалпы ғылыми білім саласындағы кең білімді, сондай-ақ әлеуметтік, гуманитарлық ғылымдардың даму процестерін түсіну қабілетін терең меңгеру;	1.1 этнологиялық және антропологиялық ғылымдар тұрғысынан дінтану мәселелерін талдау; 1.2 этнологиялық және антропологиялық білім құрамындағы дінтану тұжырымдамаларын саралау
	2. Тарихи, этнологиялық, мәдениеттанулық және әлеуметтік-мәдени зерттеулердің заманауи әдіснамалық принциптері мен әдістемелік тәсілдерінің базасын кеңейтуге және білімді жетілдіруге қабілетті.	2.1 дін антропологиясы классиктерінің теориялары мен еңбектерін талдау және ғылыми зерттеулерде қолдану; 2.2 дін антропологиясы бойынша алған білімді конфессияаралық

көзқарасты және т. б. зерттейтін білім саласы. .		күрделі мәселелерді түсіндіру кезінде пайдалану
	3. Ұлтшылдыққа, ксенофобия мен экстремизмге қарсы тұруға, аз ұлттардың құқықтарын қорғауға, олардың мәдени мұрасын сақтауға, сондай-ақ этносаяси, этноконфессиялық әлеуметтік жанжалдарды шешу үшін тиімді жолдарды іздеуге бағытталған жобаларды ұйымдастыруға дайындық.	3.1 дінге антропологиялық көзқарастың ерекшелігін бөліп көрсете алады. 3.2 дін антропологиясы бойынша білімді конфессияаралық күрделі мәселелерді түсіндіруде қолдана біледі;
	4. Бұқаралық ақпарат құралдары арқылы, оның ішінде электрондық, кино және теледидар арқылы діннің халықтар, этноұлттық және мәдени дәстүрлер туралы шынайы ақпараттарды тарату.	4.1 діни мәдениеттер мен құбылыстардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын көре біледі; 4.2 түрлі тарихи дәуір мен елдер мәдениетінің сипаттамаларын салыстыра алады;
	5. Мемлекеттік және муниципалдық, музейлер, білім беру мекемелеріне, туристік компанияларға діни санасын қалыптастыру міндеттері тұрғысынан тарихи өткен оқиғаны сақтауда, көпшілікке таратуда және ұсынуда кеңес беру.	5.1 алған білімдерін кәсіби қызмет саласында қолдана алады; 5.2 діни деректерді түсіндіреді және талдай алады.
Пререквизиттер	Мәдениеттану, Музейтануға кіріспе, Музей экспозициясы	
Постреквизиттер	Әлемдік мәдениетінің тарихы, Ашық аспан астындағы музейлер	
Оқу ресурстары	**Әдебиет:** **Негізгі:** 1 Әлемдік әлеуметтану антологиясы. 10 Томдық. «Мәдени мұра бағдарламасы». – Алматы, 2008. 2 Тажин М.М. Әлеуметтану. 2 том. – А.: 2005. 3 Гараджа В. И. Социология религии. Учебник для вузов. М., 1996. 238 с. 4 Глок Ч. Социология религии // Религия и общество: Хрестоматия. М., 1996. С. 339. **Қосымша:** 1. Белла Р. Социология религии // Религия и общество: Хрестоматия по социологии религии / Сост. В.И. Гараджа, Е.Д. Руткевич. М., 1996. С. 190-194, 665-677. 2. Вебер М. Социология религии (Типы религиозных сообществ) // Избранное. Образ общества. М., 1994. С. 78-308. 3. Вебер М. Протестантская этика и дух капитализма // Избр. произв. М., 1990. С. 44-272. 4. Рэдклифф-Браун А. Религия и общество // Структура и функция в примитивном обществе. М., 2001. Г. 8.	

	Зерттеушілік инфрақұрылымы 1. ҚР МОМ, 2. Ә. Қастеев атындағы өнер музейі **Мәліметтердің кәсіби ғылыми базасы** 1. ҚР Ұлттық кітапхана. https://nlrk.kz/index.php?lang=kz 2. https://elibrary.kaznu.kz/kk/ 3. eLIBRARY.RU 4. Архив журналов РАН 5. Электронная библиотека «ЛитРес» **Интернет-ресурстар** 1. www.http://csmrk.kz 2. http://muzey.kz 3. http://www.museum.ru 4. http://www.rusmuseum.ru

Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді. **Ғылым мен білімнің интеграциясы.** Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. **Сабаққа қатысуы.** Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі. **Академиялық адалдық.** Практикалык/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі. **Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері.** Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді.

Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, e-mail meirmanovaga@gmail.com арқылы кеңестік көмек ала алады.

МООС интеграциясы (massive openlline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар **МООС**-қа тіркелуі қажет. **МООС** модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.

Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ **МООС**-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі

Баға	**Баллардың сандық баламасы**	**% мәндегі баллдар**	**Дәстүрлі жүйедегі баға**
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	

Бағалау әдістері

Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.

Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.

Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.

Формативті және жиынтық бағалау	**% мәндегі баллдар**
Дәрістердегі белсенділік	
Семинар сабақтарда жұмыс істеуі	30
Өзіндік жұмысы	30
Жобалық және шығармашылық қызметі	
Қорытынды бақылау (емтихан)	40
ЖИЫНТЫҒЫ	100

FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз		
F	0	0-24			

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1 Діни антропологияның теороиялық мәселелері			
1	**Д 1.** Кіріспе. Дін антропологиясы ғылыми пән ретінде	2	
	СС 1. Семинар. Дін ұғымы, оның құрылымы және қызметі.	4	8
2	**Д 2.** Дін антропологиясы қалыптасуының алғышарттары. Ортағасырлардағы адам және дін туралы ілім.	2	
	СС 2. Дін антропологиясының шығу тарихы	4	8
	ОБӨЖ 1. БӨЗ 1 орындау бойынша кеңестер		
3	Д 3. Ағарту дәуіріндегі адам және дін туралы ілім.	2	
	СС 3. Діннің қоғамдағы қызметі мен рөлі	4	8
	БӨЗ 1. Діннің пайда болуының әлеуметтік теориялары.		22
4	**Д 4.** Дін антропоплогиясының қалыптасуындағы этнология.	2	
	СС 4. Діннің шығуы және алғашқы түрлері	4	8
5	**Д 5** Ұлыбританиядағы дін антропологиясы. Джон Леббок, Эдуард Тайлор	2	
	СС 5. Әлемдік діндер.	4	8
МОДУЛЬ 2. Әлемдегі діни жағдай және оның сараптамасы.			
6	**Д 6.** Джеймс Фрейзер, Эдвард Эванс-Притчар көзқарастарындағы дін мәселесі	2	
	СС 6. Дін антропологиясының қазіргі мәселелері	4	8
	ОБӨЖ 2. БӨЗ 2 орындау бойынша кеңестер		
7	**Д 7.** Франциядағы дін антропологиясы. Эмиль Дюркгейм.	2	
	СС 7. Агностицизм түсінігі	4	8
	БӨЗ 2. Г.Спенсердің жануарлар культі және діннің пайда болуындағы тілдің ролі туралы ойлары.		22
Аралық бақылау 1			**100**
8	**Д 8.** Люсиен Леви-Брюльдің дін антропоплогиясына қосқан үлесі	2	
	СС 8. Ұлттық діндердегі құдай және адам мәсселесі	4	7
	ОБӨЖ 3. БӨЗ 3 орындау бойынша кеңестер		
9	**Д 9.** Клод Леви-Стросс және дін антропологиясы	2	
	СС 9. Буддизмдегі кемелденген адам	4	7
	БӨЗ 3. Әлемдегі діни жағдай және оның сараптамасы.		22
10	**Д 10.** Арнольд Ван Геннеп, Рене Джирард және дін антропологиясы	2	
	СС 10. Ислам антропологиясы (талдау жасау)	4	7
	ОБӨЖ 4. БӨЗ 4 орындау бойынша кеңестер		
МОДУЛЬ 3. Діншілдік: белгісі және көрсеткіштері.			
11	**Д 11.** АҚШ-тағы дін антропологиясы (Франц Боас, Александр Голденвейзер Роберт Гарри Лоуи, Пол Радин Клиффорд Гирц)	2	
	СС 11. Христиан дініндегі сенім, күнә және күнәдан арылу мәселесі	4	7
12	**Д 12.** Германиядағы дін антрпологиясы (Вильгельм Шмидт, Адольф Эллегард Дженсен, **Макс Ше**лер, Хельмут Плеснер, Арнольд Гелен,)	2	

	СС 12. Інжіл-көне мұра, «Інжілдік теология» ұғымы (И. Зимлер, И. Деллингер және тағы басқалар).	4	7
	БӨЗ 4. Секталар және қоғам.		22
13	**Д 13.**.Ресейдегі дін антропологиясы. В. И. Несмелов, С. А. Токарев және т.б.	2	
	СС 13. Дін және әлеуметтік қайшылық.	4	7
14	**Д 14.** Абай, Шәкәрім философияларындағы діни антропология.	2	
	СС 14. Діншілдік ұғымы. Діншілдік: белгісі және көрсеткіштері. (реферат)	4	7
15	**Д 15.** Қазіргі Қазақстандағы діни ахуал.	2	
	СС 15. Діни ұйымдардың қызметі	4	7
Аралық бақылау 2			**100**
Қорытынды бақылау (емтихан)			**100**
Пән үшін жиынтығы			**300**

Декан ______________________ **Д.С. Байгунаков**

Кафедра меңгерушісі ______________ **Р.С. Жуматаев**

Дәрісекер ______________________ **Г.А. Мейрманова**

Факультеттің методбюро төрайымы __________ **М.Т. Бижанова**

ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ
ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ
«Дін антропологиясы» жазбаша тапсырмасы

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	"Өте жақсы" деген баға түрлі діни сенімдердің пайда болу себептерін түсіндіріп. Діни ерекшелігін саралап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық жауап жазу.	"Жақсы" деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, діни ерекшелігі көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Дін антропологиясына қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. практикалық Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. Қорытынды бақылау жүргізу

					қағидалары н бұзу.
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Діни терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.